

Komise pro tvorbu a revize PPDS

Věc: Přípomínky za Komisi pro tvorbu a revize PPDS v rámci Veřejného konzultačního procesu k návrhu kritérií pro udělování výjimek z nařízení komise EU č. 2016/631, 2016/1388 a 2016/1447

K části označené - **Konzultace kritérií pro výjimky z NAŘÍZENÍ KOMISE (EU):**

- 1) Doplnění textu druhého odstavce – na konci druhé věty doplnit text – „tato nová zařízení doplnění textu“.

Původní text:

Tyto předpisy EU jsou závazné pro všechny dotčené strany a v České republice jsou přímo aplikovatelné bez nutnosti jejich převedení do národní právní úpravy. Kodexy RfG/DCC/HVDC obsahují ustanovení pro připojení k přenosové nebo distribuční soustavě pro:

Návrh s promítnutím připomínky:

Tyto předpisy EU jsou závazné pro všechny dotčené strany a v České republice jsou přímo aplikovatelné bez nutnosti jejich převedení do národní právní úpravy. Kodexy RfG/DCC/HVDC obsahují ustanovení pro připojení k přenosové nebo distribuční soustavě pro tato nová zařízení:

Důvodem navržené změny je upřesnění textu v souladu s nařízeními komise EU.

Stanovisko ERÚ

AKCEPTOVÁNO

- 2) Upravit větší část textu třetího odstavce – nahrazení větší části textu tohoto odstavce jiným textem.

Původní text:

Cílem nařízení je zajištění spravedlivých podmínek hospodářské soutěže na vnitřním trhu s elektřinou, zajištění bezpečnosti provozu soustavy a integrace obnovitelných zdrojů energie do soustavy a usnadnění obchodu s elektřinou v celé Unii.

Návrh s promítnutím připomínky:

Cílem nařízení je zajistit jasný právní rámec pro připojování k soustavě, usnadnění obchodu s elektřinou v rámci celé Unie, při současném zajištění bezpečnosti a spolehlivosti provozu soustavy, usnadnění integrace obnovitelných zdrojů elektřiny, posílení hospodářské soutěže a umožnění účinnějšího využívání soustavy a zdrojů

Důvodem navržené změny je upřesnění textu v souladu s nařízeními komise EU.

Stanovisko ERÚ

NEAKCEPTOVÁNO - původní znění je citací části článku 1, které je shodné ve všech třech nařízeních. Navrhované znění je upravenou citací části preambule, které je odlišné v jednotlivých kodexech.

- 3) Ve všech třech odrážkách čtvrtého odstavce doplnit text – „podanou prostřednictvím příslušného provozovatele soustavy“.

Komise pro tvorbu a revize PPDS

Původní text:

- vlastníka nebo potenciálního vlastníka výroby elektřiny, příslušného provozovatele soustavy nebo příslušného provozovatele přenosové soustavy;
- vlastníka nebo potenciálního vlastníka odběrného elektrického zařízení, provozovatele nebo potenciálního provozovatele distribuční soustavy či uzavřené distribuční soustavy, příslušného provozovatele soustavy nebo příslušného provozovatele přenosové soustavy;
- vlastníka či potenciálního vlastníka vysokonapěťové stejnosměrné soustavy nebo nesynchronního výrobního modulu se stejnosměrným připojením, příslušného provozovatele soustavy nebo příslušného provozovatele přenosové soustavy

Návrh s promítnutím připomínky:

- vlastníka nebo potenciálního vlastníka výroby elektřiny podanou prostřednictvím příslušného provozovatele soustavy, příslušného provozovatele soustavy nebo příslušného provozovatele přenosové soustavy;
- vlastníka nebo potenciálního vlastníka odběrného elektrického zařízení, provozovatele nebo potenciálního provozovatele distribuční soustavy či uzavřené distribuční soustavy podanou prostřednictvím příslušného provozovatele soustavy, příslušného provozovatele soustavy nebo příslušného provozovatele přenosové soustavy;
- vlastníka či potenciálního vlastníka vysokonapěťové stejnosměrné soustavy nebo nesynchronního výrobního modulu se stejnosměrným připojením podanou prostřednictvím příslušného provozovatele soustavy, příslušného provozovatele soustavy nebo příslušného provozovatele přenosové soustavy

Důvodem navržené změny je promítnutí postupu podávání žádosti do textu a tím upřesnění poskytované informace v souladu s nařízeními komise EU.

Stanovisko ERÚ

NEAKCEPTOVÁNO – ne vždy může být žádost o výjimku podávána prostřednictvím příslušného provozovatele distribuční soustavy. Žádost může podávat i sám provozovatel distribuční nebo přenosové soustavy a v tom případě jí podává přímo ERÚ.

4) Nahrazení textu první věty pátého (posledního) odstavce.

Původní text:

Energetický regulační úřad stanoví po konzultaci se všemi zúčastněnými stranami kritéria pro udělování výjimek z nařízení.

Návrh s promítnutím připomínky (nový text první věty):

Energetický regulační orgán po konzultaci s příslušnými provozovateli soustav včetně provozovatele přenosové soustavy a dalšími zainteresovanými stranami, které jsou podle jejich názoru tímto nařízením dotčeny, stanoví kritéria pro udělování výjimek

Důvodem navržené změny je upřesnění textu v souladu s nařízeními komise EU.

Stanovisko ERÚ

Komise pro tvorbu a revize PPDS

NEAKCEPTOVÁNO – navrhovaný text nepostihuje všechny varianty uvedené ve všech třech kodexech.

K části označené - **Návrh kritérií, která mají být stanovena (Verze pro konzultaci):**

- 1) Na konci věty bodu 2. nahradit čáru za větou tečkou.

Původní text:

2. Odkaz na ustanovení nařízení, ze kterého / ze kterých je výjimka požadována,

Návrh s promítnutím připomínky:

2. Odkaz na ustanovení nařízení, ze kterého / ze kterých je výjimka požadována.

Důvodem navržené změny je úprava stylu číslování odstavců.

Stanovisko ERÚ

AKCEPTOVÁNO

- 2) Doplnění textu bodu 3. – na konci věty doplnit text – „důvod, proč by měla být výjimka udělena a doba trvání výjimky.“

Původní text:

3. Podrobný popis navrhované výjimky,

Návrh s promítnutím připomínky:

3. Podrobný popis navrhované výjimky, důvod, proč by měla být výjimka udělena a doba trvání výjimky.

Důvodem navržené změny je úprava obsahu tohoto bodu v souladu s návrhem kritérií, který je obsahem příštího bodu připomínek.

Stanovisko ERÚ

AKCEPTOVÁNO

- 3) Nahrazení textu od bodu 4. požadavků žádosti až do konce materiálu novým textem obsahujícím kritéria.

Stanovisko ERÚ

Navrhovaný text je AKCEPTOVÁN s úpravami – viz níže

Původní text:

4. Podrobné odůvodnění s příslušnými podklady a analýzou nákladů a přínosů podle požadavků kodexu RfG/DCC/HVDC, a důvod, proč by měla být výjimka udělena,
5. Důkaz o tom, že požadovaná výjimka by neměla nepříznivý dopad na přeshraniční obchod

Komise pro tvorbu a revize PPDS

V případě, že žádost nesplňuje výše uvedené podmínky, odmítne Energetický regulační úřad návrh jako nepřipustný.

Kromě toho je Energetický regulační úřad kdykoli si i v rámci průběhu řízení o udělení výjimky oprávněn vyžádat si další podklady. Tyto musí žadatel předat bez prodlení. Žádosti musí být podány v českém jazyce.

Níže jsou podrobně vysvětleny jednotlivé body:

Navrhované výjimky (k bodu 3)

Lze žádat o jednu nebo více výjimek nařízení RfG/DCC/HVDC. Při popisu žádané výjimky je třeba zohlednit nařízení RfG/DCC/HVDC. Musí být stanovena a odůvodněna doba trvání požadované výjimky. Trvání vyžádané výjimky nesmí překročit technickou životnost aktiva.

Zdůvodnění analýzy nákladů a výnosů (k bodu 4)

Přesný popis skutečnosti, která má být vyřešena pomocí výjimky, a jednoznačný popis příčin, na základě kterých došlo ke vzniku této skutečnosti. Žadatel předloží jednoznačnou definici skutečnosti, která obsahuje minimálně následující:

- jednoznačný popis skutečnosti a tento doloží popisem jednoznačných důkazů,
- jednoznačný výklad rozsahu skutečnosti,
- spouštěcí nebo základní příčiny skutečnosti a
- jasně pojmenované předpoklady a existující rizika a nejistoty.

V definici skutečnosti je třeba popsat a prokázat povahu a rozsah skutečnosti. Mělo by být vysvětleno, proč není stávající nebo vyvíjející se situace udržitelná a proč je výjimka nutná.

Žadatel zdůvodní nutnost výjimky tím, že prokáže pomocí odpovídajících dokumentů, posudků a v rámci povinné analýzy nákladů a výnosů, že mimo jiné:

- výjimkou nevzniknou žádné nevyhnutelné negativní dopady na ostatní účastníky trhu nebo zabezpečení dodávek, stejně jako nevzniknou žádná významná rizika pro ostatní účastníky trhu nebo pro bezpečnost dodávek
- výjimkou nevzniknou žádné negativní dopady na životní prostředí nebo zdraví,
- výjimkou nevzniknou žádné konkurenční výhody pro výrobce nebo vlastníky elektráren, které by nevznikly z jiných nadřazených důvodů,
- neexistují žádné jiné adekvátní možnosti bez potřebné výjimky a
- kratší než požadovaná doba trvání výjimky by již nebyla vhodná a přiměřená.

Žadatel musí dle požadavků nařízení RfG/DCC/HVDC předložit analýzu nákladů a výnosů. Analýzu nákladů a výnosů je nutné nechat vyhotovit znalcem. S pomocí analýzy nákladů a výnosů má být zajištěno, aby přínosy z užití výjimky převýšily náklady vzniklé v souvislosti s udělením výjimky.

Žadatel předloží základní scénář, tzn. dokument, ve kterém popíše, jak by se vyvíjela situace bez poskytnutí požadované výjimky. Základní scénář bude obsahovat plnou realizaci požadavků vyplývajících z nařízení RfG/DCC/HVDC. Je nutné vybrat minimálně základní scénář, který vytvořila Evropská komise nebo ENTSO-E. Je nutné zdůvodnit výběr jednoho nebo více zvolených základních scénářů a předložit veškeré s nimi související datové podklady. Jednoznačný základní scénář poskytne rovněž základ pro srovnání s požadovanou výjimkou.

Komise pro tvorbu a revize PPDS

Veškeré náklady, které jsou udělením výjimky způsobeny, musí být identifikovány a dostatečně zdůvodněny. Náklady vzniklé nezávisle na výjimce nejsou pro analýzu nákladů a výnosů relevantní.

Jako druhy nákladů budou uvedeny investiční a provozní náklady, popř. nepřímé náklady třetích stran (externí náklady), které kvůli výjimce vzniknou.

Měl by být identifikován každý výnos, kterého je docíleno pomocí výjimky. Výnos, ke kterému dojde bez ohledu na výjimku, není pro současnou analýzu nákladů a výnosů relevantní.

Výnos by měl být primárně vyjádřen v penězích. Pokud to není možné nebo by to vyvolalo nepřiměřeně vysoké náklady, tak by měl být výnos kvantifikován. Kvalitativní popis je povolen, pokud není možná kvantifikace. Důvody pro kvantifikaci místo vyjádření v penězích, příp. kvalitativní popis místo kvantifikace musí být detailní.

Analýza nákladů a výnosů musí být založena na jedné nebo na více metodách z následujících metod výpočtu:

- i. Čistá současná hodnota (NPV)
- ii. návratnost investic (ROI)
- iii. míra návratnosti (ROR)
- iv. doba potřebná k dosažení hranice rentability.

Volba metod (y) musí být odůvodněna s vymezením k metodám, které zvoleny nebyly.

Jako sledované období přichází v úvahu doba odpisování nebo technická životnost zařízení. Aby bylo možné porovnat náklady a monetarizovaný/kvantifikovatelný výnos za různá období, použije se reálná diskontní sazba 4%. Jakékoliv prostorové a časové omezení, popř. odlišné diskontní sazby, je nutné zdůvodnit.

Kromě toho musí žadatel předložit implementační plán obsahující opatření a harmonogram pro dosažení plného souladu se všemi požadavky nařízení RfG/DCC/HVDC.

Nenarušení přeshraničního obchodu (k bodu 5)

S ohledem na skutečnost, že by udělení výjimky mohlo případně ovlivnit přeshraniční obchod, žadatel v rámci žádosti o udělení výjimky prokáže, že se nejedná o tento případ.

Návrh s promítnutím připomínky od bodu 4. požadavků žádosti až do konce materiálu:

4. Implementační plán opatření a harmonogram dosažení souladu.

Dále musí žádost obsahovat doklady o splnění následujících kritérií:

~~5. Bezpečnostního kritéria~~

Stanovisko ERÚ

Škrtnutý text NEAKCEPTOVÁN – s ohledem na vysvětlení navrhovaného bodu 5 níže v textu je zřejmé, že součástí žádosti o výjimku, kterou žadatel podává provozovateli soustavy, by měl být doklad od téhož provozovatele soustavy, který by již předem řešil skutečnost, kterou má provozovatel soustavy posoudit na základě podané žádosti.

6. Spolehlivostního a kvalitativního kritéria
7. Environmentálního kritéria

Komise pro tvorbu a revize PPDS

8. Kritéria ekonomické výhodnosti
9. Kritéria dopadů na konkurenční prostředí
10. Kritéria dopadů na přeshraniční obchod
11. Kritéria dopadů na okolí

Stanovisko ERÚ

Škrtnutý text NEAKCEPTOVÁN – není zřejmé, jaké doklady by měl žadatel v rámci žádosti předat. Zároveň žádost o udělení výjimky z kodexů řeší především vliv na provoz elektrizační soustavy. Vliv zařízení na okolí není účelem tohoto řízení, ale řízení jiného, které není v pravomoci Energetického regulačního úřadu.

~~V případě, že žádost podává vlastník výroby elektřiny, prostřednictvím příslušného provozovatele soustavy, musí provozovatel soustavy:~~

- ~~a) do dvou týdnů potvrdit úplnost žádosti nebo vyzvat žadatele o doplnění žádosti~~
- ~~b) do šesti měsíců od obdržení úplné žádosti musí žádost včetně posouzení vypracovaného v souladu s výše jmenovanými nařízeními předat ERÚ~~

Stanovisko ERÚ

Škrtnutý text NEAKCEPTOVÁN – Jednak je navrhovaný text vztažen pouze na výrobu elektřiny, přičemž kritéria se týkají i jiných účastníků trhu s elektřinou a zároveň se jedná o ustanovení kodexu RfG, které je obecně platné již na základě kodexu. Proto navrhované znění by nemělo být součástí stanovených kritérií.

V případě, že předaná žádost nesplňuje výše uvedené podmínky, odmítne Energetický regulační úřad návrh jako nepřijatelný.

Kromě toho je Energetický regulační úřad kdykoli si i v rámci průběhu řízení o udělení výjimky oprávněn vyžádat si další podklady. Tyto musí žadatel předat bez prodlení. Žádosti musí být podány v českém jazyce.

Níže jsou podrobně vysvětleny jednotlivé body:

K bodu 2.

Žadatel připojí k žádosti popis, o které výjimky z nařízení RfG/DCC/HVDC žádá. Lze žádat o jednu nebo více výjimek. Při popisu žádané výjimky je třeba zohlednit nařízení RfG/DCC/HVDC.

K bodu 3.

Žadatel připojí k žádosti přesný popis skutečnosti, která má být vyřešena pomocí výjimky, a jednoznačný popis příčin, na základě kterých došlo ke vzniku této skutečnosti. Žadatel předloží jednoznačnou definici skutečnosti, která obsahuje minimálně následující:

- jednoznačný popis skutečnosti a tento doloží popisem jednoznačných důkazů,
- jednoznačný výklad rozsahu skutečnosti,
- spouštěcí nebo základní příčiny skutečnosti a
- jasně pojmenované předpoklady a existující rizika a nejistoty.

V definici skutečnosti je třeba popsat a prokázat povahu a rozsah skutečnosti. Mělo by být vysvětleno, proč není stávající nebo vyvíjející se situace udržitelná a proč je výjimka nutná.

Komise pro tvorbu a revize PPDS

Musí být stanovena a odůvodněna doba trvání požadované výjimky, včetně doložení, že kratší než požadovaná doba trvání výjimky by již nebyla vhodná a přiměřená. Trvání vyžádané výjimky nesmí překročit technickou životnost aktiva.

Žadatel zdůvodní nutnost výjimky tím, že prokáže pomocí odpovídajících dokumentů, posudků splnění níže uvedených kritérií (body 5. až 11).

K bodu 4.

Žadatel připojí k žádosti implementační plán obsahující všechna opatření a harmonogram pro dosažení plného souladu se všemi požadavky nařízení RfG/DCC/HVDC.

~~K bodu 5.~~

~~Žadatel připojí k žádosti doklad o tom, že požadovaná výjimka by neměla nepříznivý dopad na bezpečnost chodu a řiditelnost elektrizační soustavy zpracovaný příslušným provozovatelem soustavy~~

Stanovisko ERÚ

Škrtnutý text NEAKCEPTOVÁN - zdůvodnění viz výše k neakceptaci kritéria č. 5

K bodu 6.

Žadatel připojí k žádosti doklady o tom, že výjimkou nevzniknou žádné neodvratitelné negativní dopady na ostatní účastníky trhu nebo spolehlivost a kvalitu dodávek elektřiny, stejně jako nevzniknou žádná významná rizika pro ostatní účastníky trhu. Náklady na odvrátitelné negativní dopady na ostatní účastníky trhu nebo spolehlivost a kvalitu dodávek elektřiny, popř. náklady na odstranění významných rizik pro ostatní účastníky trhu budou zahrnuty do hodnocení v rámci Kritéria ekonomické výhodnosti.

K bodu 7.

Žadatel připojí k žádosti doklady o tom, že výjimkou nevzniknou žádné negativní dopady na životní prostředí nebo zdraví.

K bodu 8.

Žadatel připojí k žádosti, v souladu s požadavky nařízení RfG/DCC/HVDC, analýzu nákladů a výnosů. Analýzu nákladů a výnosů je nutné nechat vyhotovit znalcem. S pomocí analýzy nákladů a výnosů má být zajištěno, aby přínosy všech účastníků trhu z užití výjimky převýšily náklady všech účastníků trhu vzniklé v souvislosti s udělením výjimky, ~~popř. doklad o tom, jak budou vzájemně vyrovnány.~~

Stanovisko ERÚ

Škrtnutý text je NEAKCEPTOVÁN – není jasné, o jaký doklad se bude jednat, ani co má být vzájemně vyrovnáno. Zároveň způsob zpracování analýzy nákladů a výnosů je popsán v jednotlivých kodexech. Škrtnutý text, který je doplňován k původnímu navrhovanému textu ani není v kontextu věty, ke které je připojen.

Žadatel předloží základní scénář, tzn. dokument, ve kterém popíše, jak by se vyvíjela situace bez poskytnutí požadované výjimky. Základní scénář bude obsahovat plnou realizaci požadavků vyplývajících z nařízení RfG/DCC/HVDC. Je nutné vybrat minimálně základní scénář, který vytvořila Evropská komise¹⁾ nebo ENTSO-E²⁾. Je nutné zdůvodnit výběr

Komise pro tvorbu a revize PPDS

jednoho nebo více zvolených základních scénářů a předložit veškeré s nimi související datové podklady. Jednoznačný základní scénář poskytne rovněž základ pro srovnání s požadovanou výjimkou.

Veškeré náklady, které jsou udělením výjimky způsobeny, musí být identifikovány a dostatečně zdůvodněny. Náklady vzniklé nezávisle na výjimce nejsou pro analýzu nákladů a výnosů relevantní.

Jako druhy nákladů budou uvedeny investiční a provozní náklady, popř. nepřímé náklady třetích stran (externí náklady), které kvůli výjimce vzniknou.

Měl by být identifikován každý výnos, kterého je docíleno pomocí výjimky. Výnos, ke kterému dojde bez ohledu na výjimku, není pro současnou analýzu nákladů a výnosů relevantní.

Výnos by měl být primárně vyjádřen v penězích. Pokud to není možné nebo by to vyvolalo nepřiměřeně vysoké náklady, tak by měl být výnos kvantifikován. Kvalitativní popis je povolen, pokud není možná kvantifikace. Důvody pro kvantifikaci místo vyjádření v penězích, příp. kvalitativní popis místo kvantifikace musí být detailní.

Analýza nákladů a výnosů musí být založena na jedné nebo na více metodách z následujících metod výpočtu:

- v. Čistá současná hodnota (NPV)
- vi. návratnost investic (ROI)
- vii. míra návratnosti (ROR)
- viii. doba potřebná k dosažení hranice rentability.

Volba metod (y) musí být odůvodněna s vymezením k metodám, které zvoleny nebyly.

Jako sledované období přichází v úvahu doba odpisování nebo technická životnost zařízení. Aby bylo možné porovnat náklady a finančně vyčíslený/kvantifikovatelný výnos za různá období, použije se reálná diskontní sazba 4%³⁾. Jakékoliv prostorové a časové omezení, popř. odlišné diskontní sazby, je nutné zdůvodnit.

Kromě toho musí žadatel předložit implementační plán obsahující opatření a harmonogram pro dosažení plného souladu se všemi požadavky nařízení RfG/DCC/HVDC.

K bodu 9.

Žadatel připojí k žádosti doklady o tom, že výjimkou nevzniknou žádné konkurenční výhody pro výrobce nebo vlastníky elektráren, které by nevznikly z jiných nadřazených důvodů.

K bodu 10.

Žadatel připojí k žádosti doklady o tom, že výjimkou že by nemohl být případně ovlivněn přeshraniční obchod. Žadatel v rámci žádosti o udělení výjimky prokáže, že se nejedná o tento případ.

~~K bodu 11.~~

~~Žadatel připojí k žádosti doklady o tom, že neexistují žádné jiné známé problémy mimo v rámci žádosti předložených dokladů, které by bránily udělení výjimky.~~

Stanovisko ERÚ

Škrtnutý text NEAKCEPTOVÁN - zdůvodnění viz výše k neakceptaci kritéria č. 11

Komise pro tvorbu a revize PPDS

Odkazy:

- 1) EU Reference Scenario 2016 – Energy, transport and GHG emissions - Trends to 2050, EC, July 2016
- 2) TYNDP 2016 Scenario Development Report, E NTSO-E, May 2015
- 3) ENTSO-E „Guideline for Cost Benefit Analyses of Grid Development Projects“, Februar 2016